

Akateeminen metatrilleri

Teksti:
Emmi Ketonen

Ei varmaankaan tule suurena yllätyksenä, että luovan kirjoittamisen yliopisto-opettaja Niina Repo (s.1971) osaa kirjoittaa. Kompleksissa draamankaari on tarkasti hiottu ja palaset lokshtelevat kohdilleen koukuttavan yllättävässä järjestyksessä. Teosta rytmittävät tiiviit kappaleet ja lyhyet lauseet. Jokaisessa lauseessa ilmaistaan vain olennaisin.

Rikos- ja jännityskirjallisuus ovat viimein alkaneet irtaantua viihteellisyyden leimastaan ja moni arvostettu kirjailija on päätenyt testaamaan taitojaan tällä aiemmin väheksytyllä alueella. Samalla rikos- ja jännityskirjallisuuden ominaispiirteitä on omaksuttu perinteiseen kaunokirjallisuuteen. Kompleksi hämärtää rajoja entisestään. Teoksessa on kyse vetävästä psykologisesta trilleristä, jossa pysytellään tiiviisti päähenkilö Niinan pään sisällä. Lajille epätyypillisesti Revon kirjoittama trilleri tihkuu myös hersyvää huumoria.

Teoksessa liikutaan usealla metafiktiivisellä tasolla, mikä heikottaa monesti hämäännytettyä lukijaa. Repo asettelee omaelämäkerrallisen fiktion rajoja uuteen uskoon. Hänen päähenkilönsä nimi on Niina. Niina työskentelee Turussa Kompleksi-nimisessä tieteen, taiteen ja liiketoiminnan huippuyksikössä, joka sijainniltaan vastaa kovasti Niina Revon omaa työpaikkaa, Sirkkalan kasarmia.

Teoksen Niinan ja oikean Niina Revon välille luodaan valtavasti yhtäläisyyksiä, jopa niin paljon, että taatusti joku yrittää googlettaa Niinan bikinikuvaa vain siksi, että kirjassa on sellaisesta puhetta. Revon vinksahantanut omaelämäkerrallinen fiktio on myös kiusallista ja vaativaa luettavaa. Autofiktion yhdistäminen jännitystarinaan edellyttää uudenlaista suhtautumistapaa tekstin uskottavuuteen. Lukiessa herää jatkuva epäily tapahtumia, henkilöahmoja, kertojaa ja itse tekijää kohtaan.

Niina Repo: Kompleksi

Siltala

Kompleksi kuin painajaisesta

11.3.2016 4:00

Kuva: Siltala

Niina Repo: Kompleksi.

Siltala 2015. 231 sivua.

Aluksi haluan korostaa, että **Niina Repo** on loistava kirjoittaja ja että hänen kaunokirjallisen tekstinsä lukeminen on puhdas nautinto. Sen jälkeen on pakko tunnustaa, että Kompleksia lukiessani putosin niin sanotusti kärryiltä, mutta se lienee kirjoittajan tarkoitus.

Kompleksi on kuin kaleidoskooppi, sanotaan kirjan takakannen esittelyssä erittäin osuvasti, enkä tiedä, haluanko kovin usein lukea tällaista kirjaa. Parisuhteesta, siihen liittyvistä ongelmista ja kostosta on kysymys, sen ymmärrän.

Kompleksi on räätälöity työyhteisö, kolmen akateemisen ja luovan yksilön yhdistämisestä syntynyt hybridi. Päähenkilö Niinan työpaikka. Tarinan keskiössä ovat myös kompleksilaiset Sisko ja Malla, hyvinvointitaiteilija, sekä pomo-Tuomas, Niinan mies.

Yt-neuvottelujen kierteessä kärvistelevässä Kompleksissa liikkuu legendoja työhuoneisiinsa linnottautuneista ihmisistä, jotka potkujen pelossa sinnittelevät kuukausikaupalla pelkällä kraanavedellä. Se on työpaikka, jollaisesta moni meistä näkee yöllisiä painajaisia. Totta ehkä jo huomenna.

Romaanin Niina, oikeasti Tanja Anniina, on syövän sairastanut akateeminen projektityöntekijä, Tuomas näyttelijä, Kompleksi-yhteisön Visiting Professor of Creative Exploring. Heillä on kaksi lasta.

Vertailulta ei voi välttyä. Kirjailija Niina, oikeasti **Tanja Anniina Repo-Kouki**, opettaa Turun yliopistossa luovaa kirjoittamista. Hän on sairastanut syövän, ja hänellä on näyttelijämiehensä kanssa kaksi lasta.

Tähän liisaihmemmaassa-palapeleihin kuuluu olennaisena osana arvailu, kirjoittaako Repo itsestään vai ei. Vastausta ei ole.

|Kirsti Vuorela

Hyvää: Hieno kaunokirjallinen ilmaisu.

Huonoa: Pienten kohtausten ylitsevuotava runsaus.

Erityistä: Niina Repo on myös nuortenkirjailija.

LUKUISA 23.2.2016

Niina Repo: Kompleksi

Kompleksi:

- 1) itsenäisistä osista koostuva kokonaisuus, yhdistelmä, ryhmä, sikermä*
- 2) muun muassa estoina tai fobioina ilmenevä tunnepitoinen mielleryhmä, esimerkiksi huononmuuskompleksi*

(Nykysuomen sanakirja)

Niina Revon *Kompleksissa* sana kompleksi kattaa **Nykysuomen sanakirjan** määritelmän molemmat merkitykset. Niina ja hänen aviomiehensä Tuomas ovat töissä Kompleksinimisessä huippuyksikössä, joka on syntynyt kolmen eri yhteisön fuusioitumisesta. *Siipi A-Academic on akateemisen ajattelun ja tutkimuksen tyyssija, siivessä B-Business keskitytään liiketoimintaan, business intelligencen keräämiseen ja analysointiin, siivessä C-Creativity loistavat luovuus ja taiteet.*

Yksikössä on käynnissä yt-neuvottelut, jotka tietysti ahdistavat kaikkia niitä, joilla on pienikin syy pelätä työpaikkansa puolesta. Mutta eipä hätää, hyvinvointitaitelija käynnistää työhyvinvointiprojektin: positiivisuushaasteita, valitusten laatikoita, runopajoja! Ketään ei enää ahdistaa! No mutta sitten Niinan kotonakin alkavat jyllätä yt-neuvottelut, Tuomas katoaa ja Niina joutuu kuulusteltavaksi. Niina saa lopultakin hyvyydestä tarpeekseen ja päättää opetella sanomaan tuon pienen tärkeän sanan: ei.

Kompleksi on hillitön, villi ja hieman räähätkin kuvaus valitettavan ajankohtaisesta yt-neuvottelujen täyttämästä työelämästä ja epäonnisesta avioliitosta. Molemmat ovat minulle henkilökohtaisesti vieraita asioita: en ole vielä työelämässä vaan opiskelen (mutta millainen lie on tulevaisuuteni, ehkä on jo hyvä varautua ennakkoon), en ole naimisissa, mutta pitkäaikaisessa parisuhteessa, joka on onnellinen (tähän meinasin kirjoittaa, että tässäkin asiassa olisi hyvä koputtaa puuta, mutta jospa en nyt olisi niin pessimistinen). Silti Kompleksi yllätti minut todella positiivisesti. Se on ihanan omintakeinen, vähän kiero, johdattaa lukijaa harhaan. Päähenkilö Niina on älyttömän hauska tyyppi ja häntä sympppaa väkisinkin, vaiikkei hän mikään täydellinen ihminen olekaan. Epätäydelliset, inhimilliset päähenkilöt ovatkin niitä parhaimpia.

Kompleksia on vaikea sijoittaa mihinkään tiettyyn lokeroon. Sitä voi lukea kuvauksena nykypäivän työelämästä, avioliittoromaanina tai jopa dekkarina. Se on myös hillittömän hauska, fiksulla huumorilla varustettuna. Kompleksi on myös yllätykseks: tarina liikkuu koko ajan kohti ihan outoja sfäärejä eikä lukija enää oikein tiedä mihin uskoa. Lopulta lukijan tehtäväksi jääkin päättää, mitä oikein tapahtui.

Repo kirjoittaa hyvin persoonallisella otteella ja kiinnostuinkin nyt Kompleksin luettuani hänen muista kirjoistaan.

Laura / <http://lukuisa.blogspot.fi/2016/02/niina-repo-kompleksi.html>

”Kirjailija **Niina Repon** tuore romaani *Kompleksi* on omaperäinen ja hulvaton romaani naisesta, joka kyllästyy olemaan olosuhteiden uhri päättää ottaa elämän omiin käsiinsä.

Helppoa se ei ole, sillä lunta tuntuu tulevan tupaan joka suunnalta: työpaikalla on käynnissä yt-neuvottelut ja kotona muhii aviokriisi. Tummempia sävyjä tarina saa, kun aviomies katoaa.

Niina Repo pistää lukijan pään pyörälle, muttei päästä itseäänkään helpolla.”

Me Naiset / Susanna Laari 14.2.2016